

ganste anden Maade, og, mine Herrer, vor Opgave er at være sparsommelig med Statsformuen, ikke at anvende den uden behørigt Tilsyn og Kontrol og i Diemed, som kunne overses, og fremdeles at sørge for, at vi vel vide, hvad vi gjøre, inden vi anvende Statens Midler. Skulde det saa vise sig, at vor Formue er stor nok til at fyldestgjøre alle de Fordringer, som ere anerkjendelsesværdige for Almenvellet i det Hele og saa, at jeg sigte, nødvendig — saa, mine Herrer, have vi ogsaa en anden Opgave, den nemlig, at lette Stattebyrden. Denne Opgave ligger for os som naturlig, men ikke den, som de ærede Medlemmer have stillet i Udsigt i dette Lovforslag. Jeg vil tillade mig at gjøre de Herrer opmærksomme paa een Ting, som de maasse ikke have været opmærksomme paa, den nemlig, at naar de efter denne Lov skulde danne deres tvende Kommunalraad, det ene ved Siden af det andet, kunde det meget let hende og vilde sandsynligvis ske, at der mellem disse to kommunale Raad ikke altid vilde bestaa den fuldkomneste Enighed, uagtet der er to Medlemmer fra det ene Raad fattede ind i det andet, og dette vilde være saa meget mere uheldigt, som der er en Forskjel i Valgrundsaetningerne til de to Raad. De Herrer — i det Mindste flere af dem, — have jo tidligere interesseret sig meget for et Forslag, som har været udførlig forhandlet her i Salen, om at sætte Valgretten til Kommunerne paa et andet Grundlag, end den hidtil har været. Dette Forslag har jo ikke kunnet trænge igjennem, og det er navnlig af det andet Thing blevet modtaget paa en saadan Maade, at jeg finder det meget rimeligt, om de Herrer ikke vilde forsøge paa nu at fremme det. Det kunde imidlertid let se ud, som om de Herrer vilde ad en Omvei føre denne Tanke igjennem, nemlig derved, at de ved Siden af det hidtil værende skaffe et saadant andet Kommunalraad, der saa let vilde kunde vise sig at være heldigere. Nu vil jeg naturligvis ikke indlade mig paa en Drøftelse med de Herrer af, hvad der er det Bedste i denne Henseende, men de Herrer vilde se, at der ligger en decideret Indvending imod at føre Forslaget igjennem fra deres Side, som hidtil have været saa stærkt imod den Forandring, som de Herrer have tilsligget at gjøre. Dette har jo hidtil været noget kritisk, saa at det let kunde faae Skin af, at jeg var imod den Grundtanke, som er kommen frem i dette Lovforslag, og jeg vil da sige, at dette er jeg meget langt fra at være. Tværtimod, jeg erkjender, at der rimeligvis er Udforsigt at gjøre i den Retning, som de Herrer have anbefalet, men jeg maa rigtignok holde for, at vi i den Henseende maa gaa frem i streng Overensstemmelse med Grundloven. Og jeg maa da vedkjende mig, at jeg ikke kan tiltræde den Fortolkning af Grundlovens § 84, som i sidste Møde blev givet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgfreds, men

derimod fuldstændig maa tiltræde den Fortolkning som blev givet af den ærede Indenrigsminister, og som, saa vidt jeg kan se, er den eneste, der kan forsvares. Jeg maa her med Beklagelse tilføje, at jeg netop af samme Grund ikke ser mig i Stand til at stemme for §§ 71 og 72 i den ærede Ministers Forslag. Jeg anerkjender den ærede Ministers gode Sensat, anerkjender den humane Tanke, der ligger til Grund for disse Paragrafer, jeg anerkjender tillige den Begrænsning, som Ministeren har søgt at give dem ved den praktiske Gjennemførelse, men for mig er der ingen Forskjel mellem Grundlovens Ord — det vil sige, den rette Mening af Grundlovens Ord — og dens Aand. Jeg kan ikke gaa ind paa med Ministeren at sige, at det One er Ordene og det Andet er Aanden, saa snart Meningene med Ordene er tydelig. Deri, mine Herrer, ligger Forskjellen, og derved komme vi da til, at naar vi nu skulle overlægge, hvorledes vi skulle gaa frem, saa ser jeg ikke, at der er anden Mulighed for at naae de Formaal — der vistnok ere smukke og mennefskærlige — som vi sætte os her, end ved at tage fat paa det frivillige Fattigvæsen, thi det er jo klart, at Alt, hvad der gives frivillig, ikke paa nogen Maade bringer dem, som modtage det, ind under Grundlovens § 84. Nu maa jeg tilstaa, at da jeg første Gang saae dette Lovforslag af de 8 ærede Medlemmer, fik jeg det Indtryk, at det laa i deres Tanke at behandle det frivillige Fattigvæsen. Flere Udtalelser af de ærede Talere, som først havde Ordet, bestyrkede mig deri, og selve Lovforslagets Indhold paa enkelte Punkter havde ligeledes bestyrket mig. Naar jeg saaledes ser, at i § 2 er blandt de Indtægter, som dette Fattigvæsen skulde have, ogsaa nævnt forskellige Arter af frivillige Gaver, naar jeg endvidere ser, at frivillige Gaver senere ere nævnte i en anden Paragraf af Lovbustaket — jeg tror, det er i § 10 — saa ligger det meget nær, at det er det frivillige Fattigvæsen, som man har tænkt paa herigjennem at ville udvikle. Ved det frivillige Fattigvæsen forstaaer jeg en Fattigunderstøttelsesforening, som er dannet ved væsentlig frivillige Bidrag, som bestyres ved frivillige Kræfter. Men jeg tilstaaer, at jeg paa det mest Afgjorte er bleven revent ud af denne Illusion ved det Foredrag, der blev holdt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgfreds (Holstein-Ledreborg). Deri har det ærede Medlem oplyst os om, at dette var en stor Misfarelse; der var slet ikke Tale om noget frivilligt Fattigvæsen. Det var en Ting, som man havde gjort Forsøg med, dette frivillige Fattigvæsen, men Forsøget havde faaet et yderst uheldigt Udfald og viist sig at blive til ingen Ting, og det kunde altsaa slet ikke være Meningen at ville udvikle dette Fattigvæsen. Jeg tilstaaer, at jeg ved atter at gjennemlæse Lovforslaget maa give det ærede Medlem Ret. Jeg tror, at, naar man ret undersøger Lovforslaget i hele